

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/98/2015
Identifikačné číslo spisu:	6212206411
Dátum vydania rozhodnutia:	14.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6212206411.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 1 C 80/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. februára 2015, sp. zn. 41 Co 598/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením z 5. júna 2014, č. k. 1 C 80/2012-146 žiadosť žalobkyne o vrátenie súdneho poplatku za podané odvolanie zamietol. O zamietnutí tejto žiadosti rozhodol podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Uviedol, že žalobkyňa poukazuje na rovnaké dôvody, aké už uvádzala v odvolaní voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- €. Toto rozhodnutie súdu prvého stupňa o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie odvolací súd ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 19. februára 2015, sp. zn. 41 Co 598/2014 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne. Odvolací súd dospel k záveru, že nemá dôvod zaoberať sa argumentáciou žalobkyne uvádzanou v odvolaní, pretože žalobkyňa nepochybne svojím návrhom žiada, aby súd bez akýchkoľvek dôvodov prehodnocoval právoplatné rozhodnutie, ktoré už v konaní bolo vydané a nedošlo k jeho zrušeniu. Uviedol, že navrhovanému postupu chýba akákoľvek právna logika a navrhovaný postup neakceptuje skutočnosť, že právoplatné rozhodnutie je záväzné až do chvíle, kým

nedôjde zákonnými prostriedkami k jeho zrušeniu.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie s odôvodnením, že postupom súdov jej bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/, g/ O.s.p.), lebo jej v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ktorú nemala; predmetné konanie bolo totiž vecne oslobodené od súdnych poplatkov (§ 18ca v spojení s § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení pred 1. októbrom 2012). V čom spočíva vada konania podľa § 237 písm. g/ O.s.p. neuviedla. Zároveň uviedla, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie žalobkyne nesmeruje proti uzneseniu, ktoré je uvedené v týchto ustanoveniach; prípustnosť jej dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Vzhľadom na vyššie uvedené by prípustnosť dovolania žalobkyne zakladalo, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolaateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdila a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobkyňa tvrdí, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). O odňatie možnosti pred súdom konať ide v prípade procesne nesprávneho postupu súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných oprávnení.

Judikátúra najvyššieho súdu dospela k záveru, že o odňatie možnosti pred súdom konať ide tiež vtedy, ak súd zastaví konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, i keď pre taký postup neboli dané procesné predpoklady (R 50/1997). O tento prípad ale v preskúmvanej veci nejde - v danom prípade nebolo konanie zastavené. Napadnutým uznesením bolo potvrdené uznesenie o nevrátení súdneho poplatku. Samotným vyrubením súdneho poplatku, resp. jeho nevrátením sa však účastníkovi neodníma žiadne procesné oprávnenie a nedochádza k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že so zreteľom na ňou opisované okolnosti jej bol vyrubený súdny poplatok v situácii, v ktorej jej nemal byť vyrubený a konkretizuje, že súdy postupovali podľa Položky č. 7a, podľa ktorej postupovať nemohli a pri tom nezohľadnili, že predmetné konanie je aj po 1. októbri 2012 vecne oslobodené od súdnych poplatkov, z rozhodujúceho - obsahového - hľadiska namieta, že napadnuté

rozhodnutia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Pokiaľ dovolateľka v dovolaní namietala tiež vadu konania podľa § 237 písm. g/ O.s.p., t. j., že rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, dovolací súd nezistil ani existenciu tejto vady konania. I keď ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v iných veciach vyslovil názor, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejsť a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010, sp. zn. 3 Nc 14/2010). Nadväzujúc na tento názor dovolací súd pre účely preskúmania veci konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobkyne) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné odmietol, bez toho, aby sa mohol zaoberať správnosťou právneho posúdenia veci, na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p., keďže v dovolacom konaní procesne úspešná žalovaná nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.